

LEASING SEKTÖRÜ

Yatırım mallarının finansmanını yapan leasing sektörü, ekonominin gidişatına bağlı olarak değişen sabit yatırım tutarlarından etkilenmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın sabit yatırım tutarlarına ilişkin verileri göz önüne alındığında, 2019 yılında sabit yatırım tutarı %6,4 oranında azalırken, net leasing alacakları %19,4 küçülmüş ve leasing sektörü en kötü yıllarından birini geçirmiştir. 2020 yılında ise düşük politika faiz oranı nedeniyle canlanan ekonomi ve artan yatırım iştahı ile birlikte sabit yatırım tutarı %44,2 oranında artış göstermiştir. Söz konusu artış, pandemi koşullarına rağmen leasing sektörünü olumlu yönde etkilemiştir. Ayrıca, Ağustos 2020 itibarıyla bankaların kredi artışını sınırlandırması, kredi taleplerinin banka dışı finans kuruluşlarına yönelmesine yol açmıştır. Tüm bu gelişmeler neticesinde, yılın genelinde leasinge yönelik talep artışı yaşanmış ve sözleşme adetleri %32,0 oranında yükselmiştir. Artan sözleşme adetleriyle birlikte, sektörün işlem hacmi %29,0 oranında büyümeyle 2,6 milyar dolardan 3,3 milyar dolara yükselmiştir. TL bazında da işlem hacmi 2020 yılında %57,6 oranında artmış, net leasing alacakları ve aktifler sırasıyla %17,6 ve %20,8 oranlarında büyüme sağlamıştır. TCMB istatistiki verilerine göre, 2021 yılı Bahar Döneminde 2020 yılı Güz Dönemine göre brüt yatırım harcamaları %26,3 oranında artış göstermiştir. Bu durum, Mayıs 2021 itibarıyla Aralık 2020'ye göre net leasing alacaklarında %10,2 oranında bir artış yaşanmasına yol açmıştır.

Temmuz 2021 itibarıyla 22 leasing şirketinin faaliyet gösterdiği sektörde, 2020 yılı için yatırımların mal gruplarına göre dağılımına bakıldığında, en çok payı iş ve inşaat makineleri (%17,9) ile gayrimenkul (%14,0) almaktadır. 2021 yılının ilk üç ayının verilerine göre ise, iş ve inşaat makinelerinin payı %23,1'e yükselmiş, gayrimenkulün payı %6,5'e gerilemiştir. Yenilenebilir kaynaklı elektrik enerjisi üretim ekipmanlarının payı, 2020 yılının tümü için %0,02 iken 2021 yılının ilk üç ayında %6,2'ye yükselmiştir. Söz konusu yükselişin arkasında yatan neden, leasing şirketlerine kaynak sağlayan yurtdışındaki kurumların, söz konusu kaynakların yeşil finansmana (özellikle yenilenebilir enerjiye) ve KOBİ'lere kullanılmasını teşvik etmesinden kaynaklanmaktadır. Sektörün öncü banka ortaklı leasing şirketlerinin üst düzey temsilcileri ile Ekonomist Dergisi'nin yapmış olduğu 8 Mart 2021 tarihli röportaja göre, sektör temsilcileri 2021 yılında leasinge konu olabilecek alanların; yenilenebilir ve yeşil enerji, çatı üstü güneş enerji santralleri (GES), turizm, e-ticaret, lojistik, gıda ambalaj, sağlık ve sağlık ekipmanları ile tekstil olduğunu belirtmiştir.

Sektörde önemli bir yeri olan sat-geri kirala işlemleri, 2020 yılında 2019 yılına göre %13,1 oranında artış göstermiştir. Bu durum, reel sektör firmalarının mal varlıklarından kaynak yaratma talebi doğrultusunda şekillenmektedir. Pandemi etkisiyle 2021 yılının ilk üç ayında 2020 yılının ilk üç ayına göre sat-geri kirala işlemleri %39,3 oranında daralmıştır.

Sektör ithal ürünlere yönelik yatırım mallarının finansmanını yaptığı için, müşterileriyle ağırlıklı olarak YP cinsi sözleşme yapmaktadır. Ancak, sektör temsilcileri 2020 yılında faizlerin tarihi düşük seviyelere gerilemesiyle TL cinsi fonlamanın arttığını belirtmektedir. Nitekim YP cinsi net leasing alacaklarının toplam alacaklara oranı 2019 Aralık ayında %77,4 iken, 2020 Aralık ayında %69,9'a gerilemiştir. 2021 yılının Mayıs ayı itibarıyla da söz konusu oran %69,7 ile 2020 Aralık ayına benzer seviyede gerçekleşmiştir. TL cinsi fonlamaya yöndik eğilim leasing şirketlerinin vade yapılarını olumsuz yönde etkilemiştir. Bunun nedeni TL cinsi kaynakların ağırlıklı olarak kısa vadeli olması, leasing işlemlerinin ise uzun vadeli bir yapıya sahip olmasıdır. 2021 yılının leasing şirketleri açısından söz konusu vade uyumsuzluğunu giderecek kaynak arayışının ön plana çıkacağı bir yıl olması beklenmektedir.

Brüt leasing alacaklarındaki artış ile nominal TGA tutarındaki azalma neticesinde 2020 yılında sektörün TGA oranı %8,3'den %6,7'ye gerilemiştir. Nominal TGA tutarının azalmasında, BDDK'nın leasing alacaklarının tahsili gecikmiş alacak hesabına alma süresini 150 günden 240 güne çıkartması ve sektörde yeniden yapılandırılmaların artması etkili olmuştur. Ayrıca, 2020 yılında sektör şirketleri yaklaşık 390,1 milyon TL tahsilat gerçekleştirmiş ve 372,8 milyon TL'yi de aktiften silerek nazım hesaba aktarmıştır. Mayıs 2021 itibarıyla, nominal TGA tutarı Aralık 2020'ye benzer seviyede olup, TGA oranı %6,0 olarak gerçekleşmiştir.

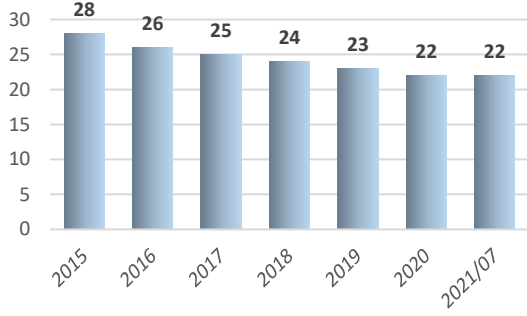
2020 yılında sektörün net karı hem TL hem dolar bazında artış göstermiştir. Bunun en büyük nedeni, leasing

LEASİNG SEKTÖRÜ

karda %33,7 oranında bir artış gözlenmektedir. Bunun en büyük nedeni, 2021 yılı itibarıyla yüksek seyreden faizlerle birlikte net faiz marjlarının artması ve bunun sonucu net leasing gelirlerinin %26,0 oranında artış göstermesidir. Ayrıca, sektör şirketlerinin dijitalleşmeye önem vermeleri ve söz konusu yatırımların yeni müşteri edinimini pozitif yönde etkilemesi sonucu sektör şirketlerinin ilerleyen dönemlerde gelirlerinde ve verimliliklerinde artış yaşanacağı görüşünderiz.

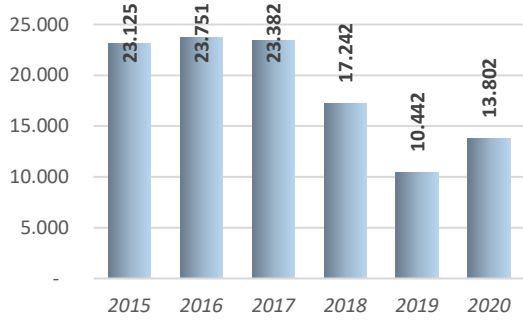
GÖSTERGELER

Şekil 1-Leasing Şirket Sayısı

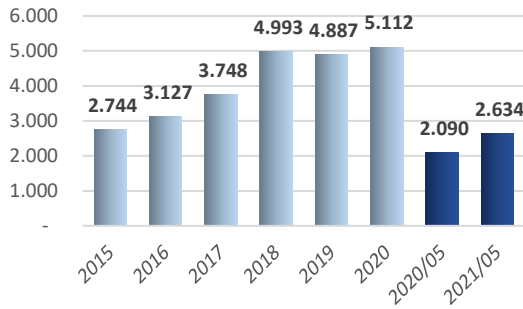
Kaynak: FKB

Şekil 3-Kira Sözleşmeleri, Adet

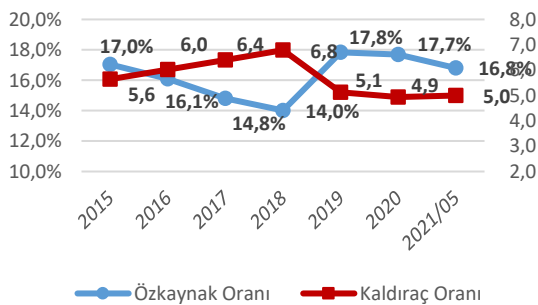
Kaynak: FKB

Şekil 5-Sektör Kiralama Gelirleri, Milyon TL

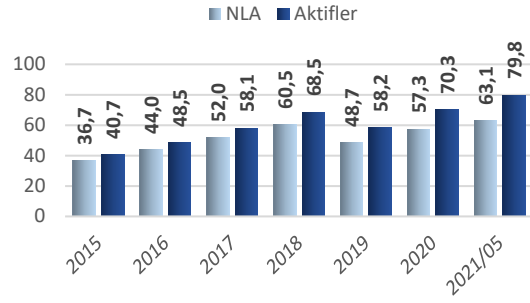
Kaynak: BDDK

Şekil 7-Özkaynak ve Kaldıraç Oranları

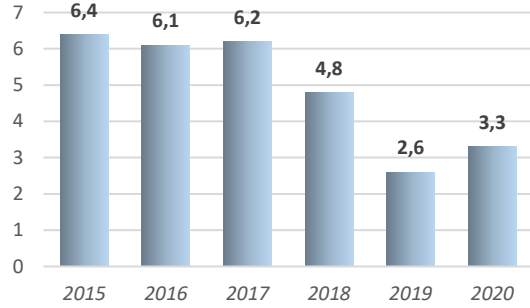
Kaynak: Turkrating

Şekil 2-Aktifler ve Net Leasing Alacakları, Milyar TL

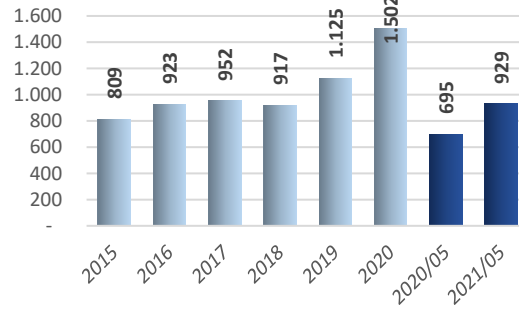
Kaynak: BDDK

Şekil 4-Sektör İşlem Hacmi, Milyar USD

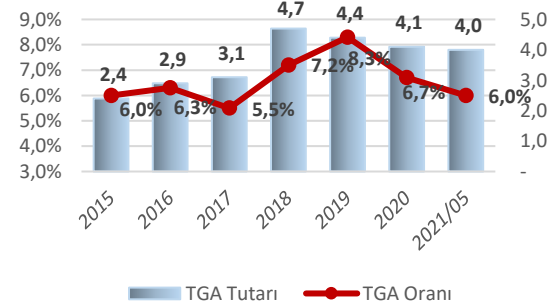
Kaynak: FKB

Şekil 6-Sektör Net Karı, Milyon TL

Kaynak: BDDK

Şekil 8-TGA Oranı ve TGA Tutarı, Milyar TL

Kaynak: BDDK

İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Müselles Sok. Onur İş Merkezi No:1/2

Şişli / İSTANBUL

Tel: 0212 272 01 44

Fax: 0212 257 54 85

Sıla Mersin – Kredi Derecelendirme Uzmanı

sila@turkrating.com

Bu rapordaki bilgiler ve yorumlar, kamuya açık, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilen bilgilerden derlenmiştir. Bununla beraber, bu raporda geçen bilgilerin kullanılması veya bu raporun yararlandığı kaynaklardaki hata ve eksikliklerden doğan bilgilerin kullanılması sonucunda yatırımcıların uğrayabilecekleri doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu raporlar hiçbir şekilde menkul kıymetlerin alımı veya satımı konusunda tavsiye olarak yorumlanmamalıdır. Kullanan ancak kendi bilgi, inisiyatif ve değerlendirmesi ile hareket edecektir.
